

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj ima redno zborovanje v nedeljo, dne 11. novembra t. l., v navadnih prostorih ob 11. uri predpoldne po nastopnem vzporedju: 1. zadnji zapisnik, 2. petje, 3. društvene zadeve in nasveti, 4. iz šolske prakse. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek dne 8. novembra 1906 dopoldne ob 1/2 11. uri v okoliški šoli po sledečem vzporedju: 1. zapisnik zadnjega zborovanja, 2. dopisi, 3. poročilo o letošnji glavni skupščini „Zaveze“, 4. slovniska razprava „o povedju“, poroča g. Matija Heric, 5. slučajnosti. Na polnoštevilno udeležbo vljudno vabi

Franc Šorn, t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

Odbor družbe sv. Mohorja nam naznanja, da je izmed razpisanih nagrad za dve povesti določil prvo nagrado v znesku 3000 kron povesti pod geslom „Življenje je boj“, spisal g. Engelbert Gangl, učitelj v Idriji, drugo nagrado v znesku 1500 kron povesti „Novo življenje“, spisal g. dr. Fran Detela, ravnatelj v p. v Novem mestu.

„**Slovenska Matica**“. Odbor je v zadnji seji dne 17. oktobra odobril knjižni program za prihoduje leto. Po tem programu naj bi „Slovenska Matica“ izdala za l. 1907 sledeče knjige: 1.) Zbornik za leto 1907. 2.) Prevodi iz svetovne književnosti. IV. snopič. 3.) Knezove knjižnice XIV. zvezek. 4.) Dr. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. XI. snopič. 5.) Zabavne knjižnice XIX. zvezek. 6.) Seidl: Savinske planine (z ilustracijami). 7.) Hrvaške knjižnice II. zvezek. 8.) Letopis za l. 1907. Knjige naj obsegajo krog 80 pol. — Odbor je tudi sklenil pritrčiti nasvetu, da bodi leta 1910. slovanska razstava v Pragi, ki se je namerava udeležiti tudi „Slovenska Matica“. Od zadnje seje je društvu pristopilo 273 letnikov nanovo ali vnovič, za letos pa plačalo 2441 članov.

Djevojačka gimnastika. Priredila Ivana Hirschmann, učiteljica gimnastik u ženskem liceju i zem. viš. djev. školi u Zagrebu. God. 1906. U vlastitoj nakladi. — Gdč. Hirschmannova je napisala to knjigo na vsestransko prigovarjanje posebno pa na željo hrvaških ljudskošolskih učitelje. Svojo nalogo je izvršila izborno, saj je pisala knjigo na podlagi svojih mnogoletnih izkušenj. V teoretiškem delu razlaga pojem, svrhu in vzgojno vrednost ter nalogo telovadnega pouka vobče in v ljudski šoli posebej, potem pa govori o posebnostih dekliške telovadbe. Največ primerov v praktičnem delu kaže v obliki predavanja, kar bo koristilo učiteljicam. Knjigo, ki je priča temeljitega

Zanimiv je bil izlet v eno in pol ure oddaljeni Topčider, kjer je kraljevski poletni stan. Peljali smo se tja z električno železnico. Nabasalo se nas je toliko v vozove, da se bi bila zgodila kmalu velika nesreča. Med potjo je skočil en voz s tira; posledic seveda ni bilo družih kakor le-ta, da so ga morali dvigniti zopet v tir. — A večja nesreča bi se bila kmalu dogodila tovarišu T. — Srce njegove bi bilo tudi kmalu skočilo s tira. Sreča njegova je bila pač ta, ker ne pozna še dovolj temeljito električnih moči, zakaj on vozi svoj voziček samotež, in to ga je ravno obvarovalo vseh nezdod.

Topčider — kaj lep kraj — je turškega izvora in pomeni po naše prostor za topove. Tu ima kralj svoje letno bivališče v prav preprosti, na švicarski slog nas opominjajoči palači, ki stoji v prav slikovitem parku. Park obdajajo kroginkrog obširni gozdovi, kjer prebiva dokaj divjačina. Tu je v bližini znani „Košutnjak“, kjer je bil umorjen dne 10. junija l. 1868. knez Michael. Morilec, advokat Radovanović in njegova dva sinova, so tu napadli kneza in njegovo sestrično ter ju pobili.

V Topčideru je umrl tudi knez Miloš.

(Dalje.)

strokovnega znanja, toplo priporočamo. Stane 1 K 50 h in se naroča v knjigarni Breyer (Zagreb — Ilica) ali pa pri pisateljici.

Popotnik. Letnik XXVII. Štev. 10. — Na uvodnem mestu nadaljuje tovariš Avgustin Požegar svojo razpravo „Laž in resnica“. — Nad vse marljivi okr. šol. nadzornik Dragotin Pribil govori o „Obiteljskih večerih“, in sicer razpravlja v 5. poglavju o uprizoritvi obiteljskih večerov. — Isti pisatelj priobčuje v naslednjem članku po A. P. Nečajevu razpravo o „Higijeni pozornosti“. — Dr. J. Bezjak prijavlja nadaljevanje „O estetiškem deklamovanju v ljudski šoli“. — Fr. Kocbek in M. J. Nerat nadaljujeta poročilo „S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku l. 1904“. — Tovariš Ivan Šega je napisal 124. in 125. odstavek svojih zanimivih „Pedagoških utrinkov“. — Za „Književnim poročilom“ je priobčen „Razgled“, ki je tudi v tej številki bogato založen.

Politiški pregled.

* **Vollna reforma — rešena v odseku.** 27. oktober tega leta ostane zgodovinske važnosti v avstrijskem ustavnem življenju. Odsek je z veliko večino sprejel kompromisni predlog poslanca Gessmanna glede varstva razdelitve volilnih okrajev. Ta točka je bila v razpravah zadnja in jako kritična. Zdelo se je že, da ne pride do kompromisa in da v zadnjem trenutku ponesreči vse to delo velike politične reforme ob zahtevi Nemcev po varstvu volilnih okrajev. Kolika je bila nevarnost, o tem govori najglasneje fakt, da je cesar 25. pret. mes. pozval k sebi vse tri ministre-rojake — Nemca Pradeja, Čeha Pacaka in Poljaka Dzieduszyckiego ter železniškega ministra dr. Derschatto — ki jim je nujno polagal na srce, naj uporabijo ves svoj vpliv na svoje stranke, da odsek sprejme načrt volilne reforme. — Tako se je tudi zgodilo dne 27. oktobra v seji odseka za volilno reformo. Ministrskemu predsedniku Becku se je posrečilo, kar se ni hotelo posrečiti ni Gautschu ni Hohenlohu. Volilna reforma pride sicer še v plenum zbornice, kjer bodo razni poslanci sicer še govorili, še predlagali in še protestirali, ali končno obvelja volilna reforma. Baron Beck je torej dosegel svoj smoter, in njegovo ime ostane tesno spojeno z novo politično in parlamentarno ero v Avstriji. Nikdar več ne bomo volili v državni zbor po starem zistemu Schmerlingovem, in volitev na podlagi principa zastopstva interesov ne bo več! S temi besedami je markantno označena zgodovinsko-važna evolucija, ki se vrši v tem času v političnem in ustavnem življenju Avstrije.

* **Iz višav.** Grof Goluchowsky je torej padel. Njegova vnanja politika je težko bremenila na balkanskih narodih, kakor piše „Novi Vek“, glasilo bolgarske vlade. — Na njegovo mesto je poklical cesar barona Aehrenthala, avstro-ogrškega poslanika v Petrogradu. Prej grof — zdaj baron, demokratskega ni torej nič v takih politikih. In to je slabo! — Državni vojni minister general Pitreich je podal svojo demisijo, ki jo je cesar sprejel. Njegov naslednik je general Schönaich, minister avstrijske deželne brambe.

* **Učite se češčine!** Nemški ljudski svet na Češkem svetuje nemškimi dijakom, naj potujejo v počitnicah po čeških krajih, da se nauče češčine. Tako bodo pozneje lahko izpodirali Čeha iz javnih služb. Učenje češčine je priporočal nemškimi dijakom tudi poslanec Wastian na shodu v Ljutomeru.

* „**Slavia**“, na Dunaju izhajajoč češki list, ostro napada češke poslance, češ, da so se izpremenili iz rjovečih levov v pohlevne konjičke. Mladočehom se v domovini majajo tla. Te zavestnike klerikalnih Slovencev čaka — poraz, torej zasluženo plačilo.

* **Italijani in Slovani.** Društvo „Dante Alighieri“ je nedavno imelo svoj 17. kongres, kjer je izkazalo 200.000 lir bilance. Zborovalci so izjavili, da ne bodo podpirali teženj, ki preté kršiti trozvezne pogodbe. Tudi ne bo društvo gojilo sovražstva med Italijani in Hrvati v avstrijskem Primorju. Podpiralo pa bo z vso odločnostjo avstrijske Italijane v kulturni borbi proti Slovanom.

* **Srbija.** V skupščini je naprednjak Marinković grajal vlado zaradi nje postopanja v carinski vojni z Avstro-Ogrsko. Po